

Vem är pirat?

pedagogiskt material från Sjöhistoriska museet

SJÖHISTORISKA

Innehåll

A. Om materialet	sid 3
B. Övningar före/under besöket	
1. <i>Sant eller falskt om pirater</i>	<i>Sid 4</i>
2. <i>Starka symboler</i>	<i>sid 6</i>
3. <i>Helgon eller riktig rövare</i>	<i>sid 7</i>
4. <i>Piratmoln</i>	<i>sid 8</i>
C. Övningar under/efter besöket	
5. <i>Fyra hörn</i>	<i>sid 10</i>
6. <i>Vad säger ordet?</i>	<i>sid 11</i>
7. <i>Rövarmyten om mig själv</i>	<i>sid 14</i>
8. <i>Demokrati bland pirater</i>	<i>sid 15</i>
9. <i>Vad gör du nu, kapten?</i>	<i>sid 16</i>
10. <i>Inte så självklart</i>	<i>sid 17</i>
11. <i>Vilka duger som äventyrshjältar?</i>	<i>sid 18</i>
D. Visste du att	sid 19
E. Utvärdering av utställningen	sid 20

Om materialet

Utbildningsmål

Syftet med materialet är att väcka tankar och funderingar kring vem som är pirat. Materialet omfattar bland annat frågor om myter, symboler, synen på brottslighet och tankar kring var de egna gränserna går, pirater då och nu, demokrati bland pirater och mycket mer.

Övningarna utgår inte från faktainläring, och det krävs inga förkunskaper för att kunna arbeta med materialet.

Svårighetsgrad

Materialet lämpar sig bäst för elever från tolv år och uppåt.

Upplägg

Övningarna är kopplade till utställningen *Vem är pirat?* och kan användas både inför och efter ett besök på utställningen och i viss mån även under besöket. Ingen av övningarna kräver särskilda förkunskaper, men vissa övningar lämpar sig bättre att genomföra efter ett besök.

Materialet innehåller elva fristående övningar och en utvärdering av utställningen, och du kan fritt välja att arbeta med de övningar och delar av övningar som passar din grupp bäst. Det finns olika typer av övningar, men gemensamt för de flesta är att de ska locka till diskussion och resonemang. Det finns sällan svar av typen rätt/fel.

Alla övningar går att använda för högstadiееlever. För mellanstadiееlever kan du välja ut lämpliga delar av vissa övningar eller anpassa dem lite efter gruppen.

Eleverna jobbar med fördel i mindre grupper.

Före och efter besöket

Om du vill förbereda eleverna inför ett besök på utställningen kan du arbeta med någon eller några av följande övningar, som fungerar lika bra före som efter besöket:

- Sant eller falskt om pirater
- Symboler
- Helgon eller riktig rövare
- Piratmoln

Övriga övningar i materialet fungerar bättre efter ett besök på utställningen.

Utvärdering

Den sista sidan i materialet är en utvärdering av utställningen *Vem är pirat?* Vi blir jättegglade om vi får ta del av vad eleverna tycker. Vi vill gärna också höra vad du och dina elever tyckte om det här materialet.

Facit till B-delen av Sant eller falskt: 1. sant 2. sant 3. falskt 4. sant 5. falskt 6. falskt 7. sant 8. falskt 9. falskt 10. sant

1. Sant eller falskt om pirater

A. Här är först 30 påståenden om pirater. Var och en i gruppen får en siffra, läser igenom påståendet, gör sig beredd att säga om påståendet är sant eller falskt och varför han eller hon anser det.

1. Pirater dödar sina offer.
2. Pirater finns inte bara på film.
3. Pirater följer inga regler.
4. Pirater är fulla.
5. Pirater tvingar kaptener på kapade fartyg att gå på plankan.
6. Pirater är fattiga och svälter.
7. Pirater gillar att sjunga.
8. Pirater är brottslingar.
9. Pirater tvättar sig inte.
10. Pirater är vidskepliga.
11. Pirater är duktiga sjömän.
12. Pirater vågar vara vidriga.
13. Pirater kan inte dö.
14. Pirater är kvinnor.
15. Pirater får skörbjugg.
16. Pirater vågar inte vissla, för det kan starta en storm.
17. Pirater har alltid funnits.
18. Pirater väljer sin hövding.
19. Pirater som trilskas strandsätts på en öde ö.
20. Pirater kan navigera.
21. Pirater har skrämmande namn.
22. Pirater delar på bytet.
23. Pirater tvingas äta en och annan råtta.
24. Pirater är rädda för svenska piratjägare.
25. Pirater dör av sjukdomar.
26. Pirater tar gisslan för att plåga dem.
27. Pirater angriper skepp i Östersjön.
28. Piraters partner är kvar iland.
29. Pirater jobbar åt staten.
30. Pirater har anledning att vara pirater.

B. Här kommer tio lite längre påståenden om pirater. Vet du vilka fem som är sanna och vilka fem som är falska?

	Sant	Falskt
1. Under 1500-, 1600- och 1700-talen attackerades flera svenska båtar av pirater i Medelhavet och många svenska sjömän togs till fånga och fick tjäna som slavar i Nordafrika.		
2. 2009 attackerades fartyget Maersk Alabama av somaliska pirater, men de lyckades inte ta kontroll över fartyget. Istället gav de sig av i en av fartygets livbåtar med fartygets kapten som gisslan. Några dagar senare fritog amerikanska flottsoldater kaptenen.		
3. Rollfiguren Kapten Jack Sparrow i äventyrsfilmen <i>Pirates of the Caribbean</i> är baserad på en faktiskt lite misslyckad karibisk piratkapten på 1700-talet som till och med lär ha sett ut som Johnny Depp.		
4. Under kriget mot Danmark i början av 1700-talet fanns det långt gångna planer på att dra in piraterna på den afrikanska ön Madagaskar i kriget på Sveriges sida. 1 400 sjörövare på 25 skepp skulle mot betalning ställas till Sveriges förfogande.		
5. Man känner över huvud taget inte till en enda kvinnlig sjörövarkapten eftersom det ansågs föra med sig otur om det fanns kvinnor ombord.		
6. De flesta av dagens pirater är rika adelsmän som tidigare varit höga befäl i marinen. Egentligen behöver de inte alls pengarna utan är mest ute efter spänningen som sjöröveriet innebär.		
7. Det var inte bara guld och annat värdefullt gods som pirater var ute efter när de attackerade handelsfartyg. Sjömännen på de attackerade fartygen kunde också bli av med sina byxor och hattar och ibland även mat, vatten och medicin som fanns ombord.		
8. Sjørövarna brukade ofta låta sjömännen ombord på de kapade fartygen gå på plankan. Först hölls en rättegång, sedan ställde sjörövarna upp sig på två led och sedan fick de stackars sjömännen gå mellan sjörövarna ut på plankan för att slutligen efter att domen lästs upp bli tvingade att hoppa.		
9. Under 1700-talet byggdes en helt ny sjörövarstadsdel vid hamnen i Göteborg, komplett med underjordiska flyktvägar och bergrum för de rövade skatterna.		
10. Den skräckinjagande svarta sjörövarflaggan med dödskafe och korslagda benknotor är välkänd, men det var inte den utan den helröda flaggan som verkligen betydde att sjörövarna inte tänkte visa någon som helst nåd.		

2. Starka symboler

Piratflaggan med dödskele och korslagda benknotor är en stark symbol som ingav skräck hos alla som såg den. Vad tänker du när du ser dessa symboler?

1. 	2.
3. 	4.
5. 	6.
7. 	8.
9. 	10.

Kände du igen alla?

Var det någon symbol du inte alls gillar? Någon som du tycker riktigt bra om?

3. Helgon eller riktig rövare?

Är du felfri, en helt vanlig liten vardagsbuse – eller rent av nästan kriminell? Försök att vara ärlig. Var går just din gräns? Gradera efter hur möjligt det är att du skulle kunna begå just det ”brottet”. Ringa in den siffra som du tycker passar.

Brott	Otänkbart		Skulle kunna hända		Har hänt
palla frukt	1	2	3	4	5
snatta kläder	1	2	3	4	5
skaka ut pengar från brorsans spargris	1	2	3	4	5
köra moped innan jag fyller 15	1	2	3	4	5
ta lite god grädde från nybakad tårta	1	2	3	4	5
gå mot röd gubbe	1	2	3	4	5
slanga bensin	1	2	3	4	5
fuska på prov	1	2	3	4	5
ljuga för föräldrar om resultat på prov	1	2	3	4	5
slänga skräp i naturen	1	2	3	4	5
smita in på en arena utan att betala	1	2	3	4	5
smälla smällare i grannens brevlåda	1	2	3	4	5
tjuvfiska	1	2	3	4	5
skjuta småfåglar med luftgevär	1	2	3	4	5
använda falskt leg	1	2	3	4	5
tjuvåka på buss/spårvagn/tåg/t-bana	1	2	3	4	5
titta på barnförbudna filmer	1	2	3	4	5
klottra	1	2	3	4	5
piratkopiera musik och film	1	2	3	4	5
behålla upphittad plånbok med pengar	1	2	3	4	5

1. Hamnade du mest mot ettorna eller femmorna? När är det dags att tänka till?

2. Diskutera i gruppen: Finns det ”brott” som nästan alla begår? Varför, i så fall?

[illegible][illegible]

5. Fyra hörn

Gruppledaren/läraren läser upp påståendet/frågan och de tre alternativen. Varje alternativ tilldelas ett hörn där de ställer sig som tycker alternativet stämmer. Det fjärde hörnet är för dem som har ett eget svarsförslag. När alla står i olika hörn diskuterar hörnkamraterna varför de valt just det hörn de valt. Slutligen frågar ledaren varje hörn varför de tycker som de gör. Observera att det är tillåtet att byta hörn under diskussionerna.

1. De allra flesta pirater är män.

- a. Naturligtvis. Kvinnor är förståndiga nog att ägna sig åt vettigare sysselsättningar.
- b. Kvinnor är inte tuffa nog att ägna sig åt sjöröveri, så männen vill inte ha med dem.
- c. Stämmer inte, men kvinnorna märks inte lika mycket.
- d. Annat svar.

2. Vi kan få ett piratproblem i Sverige också.

- a. Det har vi redan.
- b. Bara om någon katastrof inträffar och vi blir ett riktigt fattigt land.
- c. Inte en chans.
- d. Annat svar.

3. Du skulle under vissa förhållanden kunna bli pirat.

- a. Det var det dumaste jag hört.
- b. Bara om jag inte har någon annan möjlighet att klara mig.
- c. Absolut, jag vill till och med vara pirat.
- d. Annat svar.

4. Hur ska svenska soldater som jagar pirater uppträda?

- a. Tufft och hårt.
- b. Lugnt och förståndigt.
- c. Vänligt och förstående.
- d. Annat svar.

5. Vad ska svenska piratjägare göra med pirater de fångar?

- a. Låsa in dem i en cell, ge dem bara vatten och bröd och låt dem ruttna där.
- b. Ta med dem till Sverige och ge dem en riktig utbildning så att de kan försörja sig på ett annat sätt.
- c. Ge dem pengar så att de inte behöver ge sig på fartyg.
- d. Annat svar.

6. Vad säger ordet?

Ringa in den siffra som mest motsvarar vad du tycker. Ringar du in nollan betyder det att du inte tycker något alls. Svara sedan på frågorna.

a. Pirat- och rövareord

Negativt att vara <i>sjörövare</i>	5 4 3 2 1 0 1 2 3 4 5	Positivt att vara <i>sjörövare</i>
Negativt att vara <i>kapare</i>	5 4 3 2 1 0 1 2 3 4 5	Positivt att vara <i>kapare</i>
Negativt att vara <i>tjuv</i>	5 4 3 2 1 0 1 2 3 4 5	Positivt att vara <i>tjuv</i>
Negativt att vara <i>rövare</i>	5 4 3 2 1 0 1 2 3 4 5	Positivt att vara <i>rövare</i>
Negativt att vara <i>plundrare</i>	5 4 3 2 1 0 1 2 3 4 5	Positivt att vara <i>plundrare</i>
Negativt att vara <i>pirat</i>	5 4 3 2 1 0 1 2 3 4 5	Positivt att vara <i>pirat</i>
Negativt att vara <i>piratkopierare</i>	5 4 3 2 1 0 1 2 3 4 5	Positivt att vara <i>piratkopierare</i>
Negativt att vara <i>Robin Hood</i>	5 4 3 2 1 0 1 2 3 4 5	Positivt att vara <i>Robin Hood</i>
Negativt att vara <i>snattare</i>	5 4 3 2 1 0 1 2 3 4 5	Positivt att vara <i>snattare</i>
Negativt att vara <i>rånare</i>	5 4 3 2 1 0 1 2 3 4 5	Positivt att vara <i>rånare</i>
Negativt att vara <i>stråtrövare</i>	5 4 3 2 1 0 1 2 3 4 5	Positivt att vara <i>stråtrövare</i>
Negativt att vara <i>bandit</i>	5 4 3 2 1 0 1 2 3 4 5	Positivt att vara <i>bandit</i>
Negativt att vara <i>tjuvfiskare</i>	5 4 3 2 1 0 1 2 3 4 5	Positivt att vara <i>tjuvfiskare</i>
Negativt att vara <i>våldgästare</i>	5 4 3 2 1 0 1 2 3 4 5	Positivt att vara <i>våldgästare</i>

Vilka ord hamnade på den positiva sidan? Varför?

Nu ska du rangordna orden ovan från det mest negativa till det minst negativa.

1.	8.
2.	9.
3.	10.
4.	11.
5.	12.
6.	13.
7.	14.

Enligt ordlistan är en pirat en person som olagligt eller utan tillstånd utövar en verksamhet. Måste "pirat" alltid syfta på något negativt? Motivera gärna ditt svar!

b. Moderna pirater

Det är klart att fattiga

människor ska stjäla från rika skeppsredare.

Svenska soldater ska hjälpa till att stoppa piraterna.

Använd allt våld som krävs för att stoppa piraterna.

Håller man inte ordning på ett land får man skylla sig själv om andra tar fisken.

Sjörövarna är bara ute efter att sko sig själva som vilka tjuvar som helst.

5---4---3---2---1---0---1---2---3---4---5

5---4---3---2---1---0---1---2---3---4---5

5---4---3---2---1---0---1---2---3---4---5

5---4---3---2---1---0---1---2---3---4---5

5---4---3---2---1---0---1---2---3---4---5

Lag och ordning ska gälla på havet oavsett varför sjöröveri uppstår.

Svenska soldater ska inte blanda sig.

Man kan inte använda våld mot fattiga fiskare.

De som fiskar ut vattnen utanför piratkuster är de egentliga sjörövarna

Sjörövarna gör som Robin Hood: stjäla från de rika och ger till de fattiga.

Beskriv livet som modern pirat med så många egenskapsord (adjektiv) som möjligt (exempel: *riskabelt*, *sorgligt* och *coolt*).

c. Piratpartiet och fildelning

Frihetsparti

5---4---3---2---1---0---1---2---3---4---5

Tjuvparti

Kultur ska vara gratis!

5---4---3---2---1---0---1---2---3---4---5

Kultur ska kosta rejält!

Att kopiera filer är ren stöld.

5---4---3---2---1---0---1---2---3---4---5

Att kopiera filer är inte alls stöld; de finns ju kvar.

Det svenska politiska parti som kallar sig Piratpartiet vill bland annat att det ska vara lagligt att ladda hem och sprida musik, spelfilmer och böcker så länge det inte görs i vinstsyfte. Vad tror du de kan ha menat med att ha ordet "pirat" i partinamnet?

d. Det händer att en pirat ses som hjälte. Vad krävs för det ska ske?

Ensamvarg

5---4---3---2---1---0---1---2---3---4---5

Vara med i ett piratgäng

Tar från personer

5---4---3---2---1---0---1---2---3---4---5

Tar från företag och stater

Använder inte våld

5---4---3---2---1---0---1---2---3---4---5

Är våldsam

Kvinna

5---4---3---2---1---0---1---2---3---4---5

Man

Tar bara stora skatter

5---4---3---2---1---0---1---2---3---4---5

Tar allt som går att ta

Dricker och svär

5---4---3---2---1---0---1---2---3---4---5

Är skötsam

Lurar myndigheterna

5---4---3---2---1---0---1---2---3---4---5

Följer alla lagar

Rövar åt staten

5---4---3---2---1---0---1---2---3---4---5

Rövar åt sig själv

Ser ut som du och jag

5---4---3---2---1---0---1---2---3---4---5

Har träben och krokprotes

Seglar

5---4---3---2---1---0---1---2---3---4---5

Kör motorbåt

Är fattig och svälter

5---4---3---2---1---0---1---2---3---4---5

Är omättligt rik

Finns det några pirater som just du ser som hjältar?

7. Rövarmyten om mig själv

Om du under en seglats på 1700-talet ser ett skepp med dödskallesflagga närma sig behöver du knappast vara skeppets skarpaste hjärna för att fatta att det kan gå riktigt illa.

Dödskallen och benknotorna är tydliga signaler om att du kan bli av med dina ägodelar och i värsta fall bli dödad. Dags att dra, med andra ord. För du har dessutom hört historier om pirater som hissat upp avhuggna huvuden i masten och kastat sjömän levande till hajarna.

Historierna var säkert inte helt sanna, men för piraterna gjorde de avsedd nytta. Offren för sjöröveriet blev rädda redan när de såg flaggan och lämnade ofta över värdesaker och skatter utan att göra motstånd. På så sätt minskade risken för att piraterna själva skulle bli skadade eller dödade. Sjörovarna hade stor nytta av att odla myten om sig själva.

Nu ska du odla myten om din egen farlighet.

1. Först av allt behöver du en bra historia, som gör dig ökänd och fruktad. Vilken är din piratspecialitet, att palla äpplen, råna dina syskons godisgömmor eller sno dina klasskamraters hemuppgifter? Skriv kortfattat berättelsen om ditt skrämmande själv så att den passar just dina syften.
2. Det är viktigt att ha ett namn som förstärker myten om dig. Några vanliga ingredienser i piratnamn är:
 - a. En färg, som i Kapten Svartskägg, Svarta Malin och bröderna Rödskegg (bry dig inte om att också *skägg* verkar vara en viktig komponent i namnet).
 - b. Ett egenskapsord som i *Grymme Karl* eller *Blodiga Beatrice*. Kanske föredrar du ett namn som är lite mindre dramatiskt och mer beskriver hur du ser ut, som i *Petter den Starke*, *Lars Långe* eller *Mirjam Enöga*.
 - c. Ett skräckinjagande ord efter själva namnet som i *Lisa Stilett*, *Daniel Dråparen*, eller *Dejan Demonen*.
 - d. Ett helt påhittat namn, speciellt om det passar bättre än ditt eget. Det viktiga är att namnet fastnar i minnet, inger respekt och sätter skräck i folk. *Gittan Guldlock* och *Cykel-Sven* kanske inte riktigt fungerar.
3. Jämför din myt och ditt namn med övriga i gruppen/klassen och rösta sedan fram vem har lyckats bäst att skapa spänning och skräck med sin historia och sitt namn.

8. Demokrati bland pirater

Man skulle kunna tro att pirater inte följer några regler alls, men även bland pirater måste det vara lite ordning. Här är några exempel på hur man i demokratisk anda bestämt ombord på ett skepp med gamla tiders pirater:

1. Kaptenen ska ha en halv extra andel av bytet.
2. Ingen får lämna sin tjänst som pirat förrän skeppet fått ihop byte värt 1000 pund.
3. Den som försöker fly från skeppet blir landsatt på en öde ö med en skinnsäck vatten, lite krut och en liten pistol laddad med en kula.
4. Den som försöker fly under pågående drabbning blir avrättad.
5. Den som stjälar från det gemensamma bytet får näsan uppskuren och blir landsatt på en öde ö.
6. Den man som försöker smuggla ombord en kvinna utklädd till man blir avrättad.
7. Den som slår en annan pirat får 40 slag på sin bara rygg.
8. Den som skadas under batalj ersätts med 400 spanska dollar. Mister han en hel lem får han 800 spanska dollar.
9. Alla lyktor och ljus ska vara släckta klockan 8 varje kväll. Efter detta får man dricka och spela på däck i månskenet.
10. Musikanter som hyrts för att roa besättningen måste spela varje kväll utom söndag.

Ge nu några förslag på hur liknande regler för ditt egna någorlunda demokratiska moderna skurkgäng skulle kunna se ut. Rösta fram de bästa reglerna.

Ingen får ... _____

Alla måste ... _____

9. Vad gör du nu, kapten?

1. Du är kapten på ett långsamt fartyg med värdefull last, du har bara några få besättningsmän och fartygets fribord (avståndet mellan vatten och reling) är kort, just ett sådant fartyg som pirater ger sig på. Nu har du siktat två snabba båtar med beväpnade män ombord på väg åt ditt håll. Vilka order ger du till besättningen? Skriv ned vad du tänker säga eller spela upp situationen.

2. Trots att besättningen gjort precis som du har beordrat lyckas piraterna ta över ditt fartyg. Vad gör du nu?

3. Piraterna som tagit över fartyget ser två mindre krigsfartyg närma sig. De inser att de måste fly och tar med tre av dina besättningsmän som gisslan. Vad säger du till besättningsmännens släktingar när du ringer dem? Skriv ned och vad du tänker säga eller spela upp situationen.

4. Piraterna lyckas komma undan krigsfartygen och meddelar nu att de vill ha en miljon dollar (cirka sju miljoner kronor) för var och en av dina besättningsmän för att släppa dem. Vad rekommenderar du att ditt rederi och Sveriges regering ska göra?

5. Du har kommit överens med piraterna som släpper dina besättningsmän i en liten båt 15 sjömil från fartyget. Vad piraterna inte vet är att det finns en båt från svenska marinen i närheten. Piraterna tas till fånga. Vad rekommenderar du att den svenska marinen ska göra med dem?

10. Inte så självklart

Här följer sex frågor som alla har med ett verkligt kapningsdrama att göra. Tänk, diskutera och argumentera i grupp och försök leta er fram till svar som ni är överens om i gruppen. Spela eventuellt upp några av situationerna.

En av de största kapningarna någonsin skedde då pirater tog över oljetankern *Sirius Star* med olja för över 700 miljoner kronor ombord. Man ville att ägaren skulle betala 200 miljoner kronor inom tio dagar för att återfå oljan och fartyget.

1. Vad skulle piraterna kunna göra för att tvinga rederiet att betala lösensumman?
2. Vad skulle man göra med all olja om ingen var villig att betala för att få tillbaka fartyget?

Efter förhandlingar under sex veckor fick kaparna till slut cirka 20 miljoner kronor som de fick levererade ombord på *Sirius Star*. De släppte fartyget och besättningen.

3. Vad hade de 12 piraterna för planer med alla de pengar de fick med sig?
4. Vad skulle kunna stoppa dem från att göra vad de ville med pengarna?

För åtminstone fem av piraterna gick det inte alls som de hade tänkt sig. De drunknade nämligen i en storm på väg från *Sirius Star*. En av dem sköljdes iland ett tag senare med mer än 1 miljon kronor i fickorna.

5. Vad tycker ni att det borde stå på just hans gravsten?
6. Vad tror ni andra pirater lärde sig av dramat?

11. Vilka duger som äventyrshjältar?

1700-talets pirater har blivit äventyrshjältar i filmer och böcker trots att de var nog så hemska. Jämför filmens pirathjälte med dagens moderna pirat.

Fundera på följande frågor:

1. Vilka är skillnaderna mellan piraterna?

2. Vad säger man om dagens pirater som man inte säger om filmens och äventyrsböckernas pirater?

3. Vad kommer man att säga om dagens pirater om 300 år, tror du?

4. Hur kan framtidens pirat, den pirat som kommer att finnas om 300 år, tänkas se ut? Och varför har han blivit pirat?

5. Vem angriper framtidens pirat?

Visste du att ...

- ... Cecilia Vasa, kung Gustav Vasas dotter, har flera kopplingar till sjöröveri. 1565–66 var hon och hennes man i England för att övertala drottning Elisabeth att gifta sig med hennes bror Erik, men också för att få tag i sjörövare som för Sveriges räkning kunde plundra tyska, danska och polska skepp. Senare ägnar hon sig själv åt sjöröveri på Östersjön efter att hennes mans släktingar snott åt sig delar av hennes hemgift (= gåva från föräldrar till dotter som gifter sig).
- ... det på 1710-talet fanns planer på att dra in fruktade sjörövarna från Madagaskar (en stor ö utanför Afrikas östkust) på Sveriges sida i kriget mot Danmark. Över 1 400 sjörövare skulle mot betalning komma med 25 skepp till Sveriges. När piraterna tröttnade på att vänta på ett avtal erbjöd de istället sina tjänster till Danmark. Men danskarna sa nej och erbjudandet gick tillbaka till Sverige. En skräckinjagande piratflotta i Göteborg, Marstrand eller Kungsbacka skulle skrämma slag på danskarna. Man tänkte till och med bygga en hel sjörövarstadsdel i Göteborg. Det var nära att man kommit överens med piraterna, men till slut övergavs planerna.

Utvärdering av piratutställningen

Har du fått några nya tankar och funderingar om pirater efter besöket på Sjöhistoriska museet?

Har du sett något i utställningen som förvånade dig?

Var det något i utställningen som störde eller besvärade dig?

Var det något i utställningen som glädde dig?

Är pirater värda all den här uppmärksamheten? Vad tycker du?

Mitt omdöme om det här studiematerialet:

fantastiskt ① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩ **inte alls bra**

Totalbetyg för hela upplevelsen:

fantastiskt ① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩ **inte alls bra**